

"ישראל לקה אחד מהן, כלן מרגישים"

פעילות 3

פעילות 3

"ישׂראל לְקָה אֶחָד מֵהֶן, כָּלֵן מִרְגִּישִׁין"

ציוד נדרש: 10 אגוזים, 10 קוביות, משרוקית **משך הפעילות:** 45-90 דקות **מספר משתתפים:** כיתה

מטרת ההתנסות

לחדד את לחדד את ערך האחריות האישית של כל אדם כלפי אחרים, בנוסף, נלמד את ההשלכות של מעשה יחיד או רבים על הכלל כולו. ואת המשמעות של רצח יצחק רבין על כלל ישראל. תפקידנו כמחנכים ללמד את הדור הצעיר ולברר עמו כי נפל דבר בישראל - כיצד קרה שיהודי רצח ראש ממשלה יהודי.

תיאור ההתנסות

כל קבוצה (עד 4 משתתפים) מקבלת חבילה של 10 אגוזים, כדורים או כל דבר עגול, וכן 10 קוביות כגון דומינו, משחק המפולת וכל דבר אחר שהוא ריבועי. **שלב העמקה:** עיון וקריאה ביקורתית במקורות טקסט ובנאומים.

הנחיות

שלב 1

- מחלקים לכל קבוצה את האגוזים (כדורים) וכן את הקוביות התלמידים מתבקשים לבנות ערימה של אגוזים/כדורים וערימה נוספת של קוביות (כל דרך מותרת לייצוב הערימה).
- בכל שריקה כל קבוצה מתבקשת להוציא אגוז אחד או קובייה אחת.
- כל קבוצה מציינת עד איזה שלב הגיעה מבלי לפרק את הערימה.
- המשתתפים מנסים לנסות ולמצוא את ההבדל בין שתי הערימות.

שלב 2

- דיון במליאה - מה קרה? מה ההבדל בין הערימות? איזו ערימה התפרקה במהירות? כיצד אתם רואים את הקשרים בין יחידות האגוזים ליחידות הקוביות? כיצד לדעתכם ניתן ליצור ערימה של אגוזים מבלי שיתפזרו? האם ניתן להוציא אגוזים מבלי שהערימה תתפרק או תזוז?

שלב 3 - עיון במקורות - לימוד בחברותא/זוגות/קבוצות

- כל התלמידים מקבלים את המקורות ומעיינים בטקסט. המשתתפים לומדים את הטקסט בהנחיה מודרכת ובאמצעות שאלות מכוונות המופיעות בדף המקורות.

שלב 4 - דיון במליאה

- בעקבות הלימוד והתרגיל - סיכום התהליך והמשמעות

נוספים

נוסח 1: דף מקורות עם שלושת המשלים.

"ישׂראל לקה אחד מהן, כלן מרגישין"

נספח 1

משל האגוז, משל השה, משל הספינה

קראו את המשלים הבאים:

1. **משל האגוז** (שיר השירים רבה ו', י"א)
אל גנת אגוז ורדתי (שיר השירים רבה ו', י"א).
מה אגוז זה
את נוטל אחד מהכרי וכלן מדרדרין ומתגלגלים זה אחר זה,
כך הן ישׂראל לקה אחד מהן כלן מרגישין,
הדא הוא דכתיב:
האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף (במדבר ט"ז, כ"ב)

2. **משל השה** (ויקרא רבה ד', ו')
תני חזקיה
שה פזורה ישׂראל (ירמיה נ', י"ז),
נקשלו ישׂראל לשה,
מה שה הזה לוקה על ראשו או באחד מאבריו וכל אבריו מרגישין,
כך הן ישׂראל, אחד מהן חוטא וכלן מרגישין, האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף
(במדבר ט"ז, כ"ב).

3. **משל הספינה** (ויקרא רבה ד', ו')
האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף? (במדבר ט"ז, כ"ב)
תני רבי שמעון בר יוחאי,
קשל לבני אדם שהיו יושבין בספינה
נטל אחד מהן מקדח והתחיל קודח תחתיו,
אקרו לו חבכריו מה אתה יושב ועושה,
אמר להם מה אכפת לכם לא תחתי אני קודח,
אקרו לו שהפנים עולין ומציפין עלינו את הספינה.

שאלות מנחות בעקבות הלימוד בחברותא/קבוצה ובפני המליאה

- מה המסר העולה משלושת המשלים?
- האם אתם מוצאים מסרים שונים בין שלושת המשלים?
- ציינו מה ההבדלים בין משל האגוז ומשל השה.
- ציינו מה ההבדלים בין משל האגוז והשה למשל הספינה.
- האם תוכלו להביא דוגמאות מחיי היום-יום לאחד משלושת המשלים?
- כיצד מתחברים משלים אלו לאחריות היחיד כלפי החברה, הקהילה והמדינה?
- האם אתם מוצאים קשר בין תרגיל ההתנסות עם האגוזים והקוביות למשלים?

המשלים מלמדים אותנו שאדם צריך לדעת שלמעשיו יש השפעה ישירה על הכלל - קהילה, חברה, מדינת ישראל. עלינו לדעת שהיחיד אחראי כלפי האחרים ועלינו להכיר בהשלכות של מעשה יחיד או רבים בחברה דמוקרטית.

• נסו כעת למצוא כעת את ההקשרים בין רצח יצחק רבין למשלים שלמדתם ואת משמעויותיהם.